

Kevad-suvised tööd mesilas

Kokkuvõtte Läänemaal Karuste mesilas toimunud mesindusõppusest 06.06.2009.a.

Lektor-õpetaja Heino Rökk, PR-5-1.5-68

Mesindusloeng toimus Eesti mesindusprogrammi raames, mida toetab Euroopa Liit

Õppuse käigus sai tutvustatud korpustaru koostisosasid ja tema omadusi. Välja oli pandud üks näidistar, mis koosnes põhjast, kolmest korpusest. Korpuste sees olid kärjeraamid. Söödanõust ja katusest. Põhja alla oli paigutatud puidust alus. Räägiti korpuse ja põhja puhastamisest ja puhastamisvõtetest. Milliseid kemikaale kasutada nende puhastamiseks?

Tutvustasin möödunud talveperioodi iseärasusi. Kuidas mesilased talvitusid? Milliseid probleeme talvitumisega tekkisid? Üheks suuremaks probleemiks oli küllaltki niiske talv, eriti kevad-talv, mis omakorda kutsus esile mesilastel kõhulahtisust ja äärmised kärjed kippusid ära hallitama. Sai tehtud kokkuvõtte möödunud talvest ja perede talvitumisest. Talvitumisel langesid minu mesilas mõned pered välja. Peamiseks põhjuseks oli nosematoos. Oli ka teistel tarudel näha mesilaste roojamise jälgesid. Üldiselt tundus paljudes mesilates olema palju mesilastel kõhulahtisust. Osalt seda tingib ka soojem talv ja rikkema läinud talvesööt. Arutasime selle probleemi tekkepõhjuseid ja kuidas sellest hoiduda.

Tutvustasin kevadisi töid minu mesilas. Mesilaste kiirläbivaatusest ja täiendava sööda andmisest rääkisime samuti.

Järgnevalt arutlesime mesilasperede kasvust kevadperioodil ja perede paljundamisest. Siinjuures sai pikemalt peatatud kunstperede loomise erinevatel võtetel. Korpustarude ja lamavtarude kasutamisel on perede paljundamise võtted veidi erinevad. Põhimõtte poolest kasutatud võtted ei erinevad väga palju teineteisest. Võtame põhiperest 5-6 haudmeraami ja mõned söödakärjed ja paigutame uude korpustarusse. Seejärel viiakse uus pere vanast pesapaigast piisavalt kaugemale, et vältida töomesilaste tagasilendamist. Lisatakse juurde emakupp või võimaluse korral juba uus noor paarunud ema. Mõne päeva pärast kontrollime uue taru seisukorda ja jälgime, et ema hakkaks munema. Kui tarus on emakupp, siis kontrollitakse noore ema sündimist ja samuti jälgitakse esimeste munade ilmumist kärjekannudesse.

Vanadele peredele sai peale pandud uued korpused pere kasvu suurendamiseks. Samuti sai kontrollitud ja vaadatud pere seisukorda ja haudme arengut.

Tutvustasin vahasulatamise masinat. See on roostevabast terasest aurutamisnõu, mis töötab puukütel. On valmistatud topelseintega, mille sees on vesi, mis omakorda kuumutab kärgesid auruga. All põhjas on kraan, millest saab sulavaha välja lasta. Tutvustasin vaha, mis selle aurutiga on sulatatud – see on hea kvaliteediga.

Emade kasvatamise juures tutvustasin väikseid paarumistaruseid. Need on valmistatud samuti stüroksist ja neis on kolm kärjeraami ja toidunõu. Rääkisime nii kunstlikust emade kasvatamisest, kus kasutatakse eelnevalt valmis tehtud emakupu algeid kas siis plastikust või vahast. Sealjuures tutvustasin vageldamise võtteid ja selleks kasutatavat vageldamismõela. Samuti võimalusest kasvatada emasid mesilaste endi poolt tehtud kuppudes. Sealjuures peab samuti jälgima nende sündi ja emakupud eraldama puuriga. Emade sündides võib kasutada neid uute perede loomisel ja vanade emade välja vahetamisel. Eelistavalt võiks emasid kasvatada paarumistarudes ja võtta noored emad kasutusele, kui nad on viljastatud ja valmis munema.

Sai tutvustatud emade vahetamise mooduseid ja nende tarudesse paigutamise puure. Puuris saavad mesilased tutvuda eelnevalt emaga, ilma temale viga tegemata. Kui ükskord ema puurist välja pääseb, on oht tema hukkamiseks väiksem, võrreldes sellega, kui kohe ema tarusse lahti lasta. Kuid kõigest hoolimata võib ema andmine mõnikord ebaõnnestuda. Siis tuleb välja selgitada põhjus ja kõrvaldada need. Kokkuvõtteks vaatasime mõned tarud üle ja tutvustasin mesilat mee vurritamise masinaid lähemalt.

Heino-Heinart Rökk